

Тя махна ръка, сѣкашъ, да му забрани, ала той не забѣлѣва и продължи:

Знаеш ли какво значи за една обществена група, когато нейния идеологъ се прояви въ дѣяния, които порочатъ личността, макаръ и отъ едно гледище, което азъ не сподѣлямъ напълно?

— Когато каузата е права. Когато тази, за която ти се застъпвашъ, е права?

— Да, ти си права и азъ бихъ сподѣлилъ всички незгоди при други обстоятелства: когато групата, къмъ която се числя, е тъй интелигентна, че моето отсъствие би било само . . . А то!

— Значи, ти би билъ готовъ да пожертвувашъ любовта си за едно общество, което за да закрѣпне, трѣбва да угодничи даже и на рутината?

— Не тъй, не е съвсѣмъ тъй! Но обществения дѣецъ, макаръ и да е противъ много традиции, той може самъ да ги критикува, но не бива личния му животъ да е въ разрѣзъ съ тѣхъ. Ивѣкъ той врѣди на дѣлото, чийто служителъ се явява той.

— Ей, Богу, азъ вляся на такова общество! И съмъ готова първа да хвърля камъкъ върху такава условност.

— Но помисли, Ана, помисли: попитай себе си и искрено ми отговори; ако азъ не бѣхъ оня Николаевъ, комуто въ обществото отдаватъ едно такова мѣсто — би ли се привързала къмъ мене? — Би ли ме цѣнила така?

Тя само го погледна.

— Кажй?

— Изкажи се, изкажи се!

— Кое ти обърна вниманието? Кое те накара да прѣдпочетешъ мене прѣдъ толкова други, що онова лѣто бѣха на лѣтовище тукъ?

Азъ мисля, че моята значителность като общественъ човѣкъ бѣше първото и най-силното качество да издържа конкуренцията на толкова мжже, по-лични и по-видающи отъ мене.

— Не!

— Не?!

— Не. Тогавя ти не си разбралъ, че въ човѣшката душа има възмечтани образи, има прѣсъздадени блѣнове, които сѣкашъ сж родени сами въ душата и по които сърцето дири подобния въ живота. Ти се яви този, кой-